

Số: 7484/UBND-KTN
V/v thực hiện giải pháp bảo tồn
loài Voi Châu Á trên địa bàn
tỉnh Đồng Nai

Đồng Nai, ngày 15 tháng 10 năm 2025

Kính gửi:

- Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường;
- Giám đốc Sở Tài chính;
- Giám đốc Khu Bảo tồn Thiên nhiên - Văn hóa Đồng Nai;
- Giám đốc Vườn Quốc gia Cát Tiên;
- Giám đốc Công ty TNHH Một thành viên Lâm nghiệp La Ngà - Đồng Nai;
- Chủ tịch UBND các xã: Trại An, Tân Lợi, Phú Lý, Thanh Sơn, Tà Lài, Đắc Lua.

Sau khi xem xét nội dung báo cáo, đề xuất của Sở Nông nghiệp và Môi trường tại Công văn số 415/BC-SNNMT ngày 08/8/2025 về việc tình hình thực hiện giải pháp bảo tồn loài Voi Châu Á trên địa bàn tỉnh Đồng Nai (*File điện tử kèm theo*), Chủ tịch UBND tỉnh có ý kiến chỉ đạo như sau:

1. Giao Sở Nông nghiệp và Môi trường chủ trì, phối hợp với các sở, ngành có liên quan, địa phương và các đơn vị chủ rừng (Vườn Quốc gia Cát Tiên, Khu Bảo tồn Thiên nhiên - Văn hóa Đồng Nai, Công ty TNHH MTV Lâm nghiệp La Ngà - Đồng Nai) tiếp tục thực hiện Kế hoạch số 368/KH-UBND ngày 27/11/2024 của UBND tỉnh về việc thực hiện Kế hoạch hành động quốc gia về bảo tồn voi tại Việt Nam đến năm 2035, tầm nhìn năm 2050 trên địa bàn tỉnh Đồng Nai và các nhiệm vụ khác liên quan; Văn bản số 7220/UBND-KTN ngày 09/6/2025 về việc bảo tồn và tránh xung đột voi với người trên địa bàn tỉnh Đồng Nai; Thông báo số 373/TB-UBND ngày 18/6/2025 của UBND tỉnh Đồng Nai về việc kết luận của Phó Chủ tịch UBND tại buổi làm việc nghe báo cáo, đánh giá tính hiệu quả của hàng rào điện đang sử dụng và đề xuất các giải pháp phòng, tránh xung đột giữa người và voi trên địa bàn tỉnh Đồng Nai.

2. Sở Tài chính: Trong thời gian chờ khung pháp lý quy định cụ thể của Trung ương, giao Sở Tài chính tiếp tục nghiên cứu, cân đối nguồn kinh phí để hỗ trợ thiệt hại cho người dân khi có xung đột do động vật hoang dã gây ra trên địa bàn tỉnh.

3. UBND các xã: Trại An, Phú Lý, Thanh Sơn, Tà Lài, Đắc Lua, Tân Lợi khẩn trương phối hợp với đơn vị chủ rừng, cơ quan kiểm lâm tại địa phương sớm hoàn thiện và thành lập các Tổ, đội phản ứng nhanh bảo tồn voi nói riêng và bảo tồn các loài động vật hoang dã khác nói chung, nhằm kịp thời hỗ trợ người dân bị ảnh hưởng; điều phối, định hướng voi quay lại rừng có hệ thống

trên cơ sở khoa học; ghi nhận thiệt hại do xung đột gây ra... Gửi báo cáo, kết quả về Sở Nông nghiệp và Môi trường để tổng hợp, báo cáo đề xuất UBND tỉnh kịp thời chỉ đạo, xử lý.

4. Đối với kiến nghị cho Khu Bảo tồn Thiên nhiên - Văn hóa Đồng Nai kêu gọi các nhà đầu tư vào triển khai dự án du lịch xem Voi để có điều kiện tái đầu tư, cải tạo sinh cảnh riêng cho loài Voi Châu Á trên địa bàn tỉnh là cần thiết. Tuy nhiên, để đảm bảo cơ sở pháp lý, giao Sở Nông nghiệp và Môi trường chủ trì, làm việc với Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch, Sở Tư pháp, các chuyên gia về bảo tồn voi và các đơn vị có liên quan xem xét nội dung đề xuất của Khu Bảo tồn Thiên nhiên - Văn hóa Đồng Nai, căn cứ quy định pháp luật hiện hành, điều kiện sinh cảnh thực tế voi đang sinh sống, hiệu quả mô hình tương tự trong và ngoài nước, thống nhất nội dung, tham mưu đề xuất trình UBND tỉnh chỉ đạo, xử lý theo quy định.

Đề nghị các đơn vị triển khai, phối hợp thực hiện các nội dung chỉ đạo trên của Chủ tịch UBND tỉnh; kết quả thực hiện gửi về Sở Nông nghiệp và Môi trường trước ngày **30/10/2025** để tổng hợp, tham mưu đề xuất UBND tỉnh tiếp tục chỉ đạo, xử lý./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ tịch, PCT. UBND tỉnh (Đ/c Hoàng);
- Các Sở: Văn hóa Thể thao và Du lịch, Tư pháp;
- Chánh, PCVP. UBND tỉnh (KTN);
- Lưu: VT, KGVX, KTN.

(Khoa/chidaobtonvoi/17.9-967)

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Thị Hoàng

UBND TỈNH ĐỒNG NAI
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 415 /BC-SoNNMT

Đồng Nai, ngày 08 tháng 08 năm 2025

BÁO CÁO

V/v tình hình thực hiện giải pháp bảo tồn loài Voi Châu Á
trên địa bàn tỉnh Đồng Nai

Kính gửi: UBND tỉnh Đồng Nai

Thực hiện Thông báo Kết luận số 373/TB-UBND ngày 18/6/2025 của UBND tỉnh Đồng Nai về việc thông báo Kết luận của Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Thị Hoàng tại buổi làm việc nghe báo cáo, đánh giá tính hiệu quả của hàng rào điện đang sử dụng và đề xuất các giải pháp phòng, tránh xung đột giữa Người và Voi trên địa bàn tỉnh Đồng Nai; Văn bản số 1346/UBND-KTN ngày 21/7/2025 của UBND tỉnh về việc bảo tồn và tránh xung đột Voi với Người trên địa bàn tỉnh Đồng Nai; Văn bản số 1479/UBND-KTN ngày 23/7/2025 của UBND tỉnh về việc tham mưu giải pháp bảo tồn loài Voi Châu Á tại Khu Bảo tồn Thiên nhiên - Văn hóa Đồng Nai, Sở Nông nghiệp và Môi trường báo cáo tình hình triển khai, thực hiện các nhiệm vụ cụ thể như sau:

1. Về quản lý, vận hành, duy tu, bảo dưỡng hệ thống hàng rào điện

Sở Nông nghiệp và Môi trường đã chỉ đạo Chi cục Kiểm lâm tiếp tục thực hiện tốt việc quản lý, vận hành, duy tu, bảo dưỡng hệ thống hàng rào điện bảo vệ voi rừng với chiều dài khoảng 74 km (giai đoạn 1: 49 km; giai đoạn 2: 25 km), quá trình quản lý có một số vấn đề như sau: Sau khi hợp nhất hàng rào giai đoạn 1 và giai đoạn 2, bầy voi hoang dã đang có xu hướng tách thành 2 bầy tại: (1) khu vực xã Phú Lý và xã Trị An (xã Mã Đà cũ); (2) khu vực xã Thanh Sơn, xã Tà Lài, xã Đăk Lua. Hệ thống hàng rào điện luôn được thường xuyên kiểm tra, duy tu, bảo dưỡng, thay thế các thiết bị hư hỏng; các sự cố trên tuyến hàng rào điện được kịp thời khắc phục và sửa chữa đảm bảo việc vận hành.

Để đảm bảo việc quản lý, vận hành, vệ sinh, duy tu, bảo dưỡng hệ thống hàng rào điện giai đoạn 2, hiện Sở Nông nghiệp và Môi trường sẽ tham mưu UBND tỉnh ban hành Quyết định về việc giao quản lý, bảo vệ và vận hành các công trình xây dựng để bảo tồn loài voi Châu Á tại tỉnh Đồng Nai (giai đoạn 2) cho Chi cục Kiểm lâm Đồng Nai và 02 đơn vị chủ rừng có tuyến hàng rào điện đi qua gồm: Vườn quốc gia Cát Tiên và Công ty TNHH MTV Lâm nghiệp La Ngà – Đồng Nai.

2. Tình hình hoạt động của Voi rừng

Trong năm 2024 và 06 tháng đầu năm 2025, Đàn Voi rừng sinh sống, hoạt

động chủ yếu trên khu vực rừng tự nhiên thuộc địa phận tỉnh Đồng Nai từ Khu Bảo tồn thiên nhiên – Văn hoá Đồng Nai (địa bàn xã Trị An và xã Phú Lý) đến Công ty TNHH MTV Lâm nghiệp La Ngà – Đồng Nai (địa bàn xã Thanh Sơn) và Vườn Quốc gia Cát Tiên (địa bàn xã Tà Lài và xã Đắc Lua). Riêng địa bàn xã Tân Lợi không xuất hiện. Thời gian, Voi rừng xuất hiện tại khu vực có dân cư chủ yếu vào thời điểm mùa trái cây và chủ yếu vào thời điểm ban đêm, cụ thể như sau:

- Trên địa bàn xã Trị An và xã Phú Lý: Voi rừng xuất hiện từ tháng 01 đến tháng 03, tháng 05 đến tháng 07 và từ tháng 09 đến tháng 11 hàng năm; Voi rừng thường xuyên xuất hiện trên địa bàn xã Trị An (thuộc các ấp 3, 4, 5 xã Mã Đà cũ (Khu vực không có hàng rào điện)); trên địa bàn xã Phú Lý, Voi rừng thường xuyên xuất hiện tại ấp 1 và ấp 2 xã Phú Lý (bên trong hàng rào điện); đôi khi xuất hiện tại ấp Hiếu Liêm, xã Trị An (Khu vực không có hàng rào điện).

- Trên địa bàn xã Tà Lài và xã Đắc Lua: Voi rừng xuất hiện thường xuyên (trong rừng) từ tháng 01 đến tháng 12 tại khu vực Trạm Kiểm lâm Đồi Đất Đỏ và Sa Mách thuộc Vườn Quốc gia Cát Tiên quản lý.

- Trên địa bàn xã Thanh Sơn: Voi rừng xuất hiện thường xuyên từ tháng 1, 2 và từ tháng 05 đến tháng 12 tại khu vực ấp 3, 4, 5, 6 và 7 xã Thanh Sơn (bên trong hàng rào điện).

- Số lượng cá thể voi xuất hiện từ: 01-10 cá thể. Trong đó có 01 cá thể Voi thường xuyên quật ngã cây rừng vào hàng rào điện để đi vào khu vực canh tác của người dân nhưng thiệt hại đã giảm bớt rất nhiều.

- Ngoài ra, hiện nay đàn Voi rừng (khoảng 06 cá thể) di chuyển về các khu vực cách xa hàng rào điện, đây là các vùng đã lâu đàn Voi rừng không di chuyển đến tại xã Trị An, thuộc địa bàn quản lý của các Trạm Kiểm lâm: Bà Cai, Cây Gùi, Khu ủy, Suối Linh thuộc Khu Bảo tồn thiên nhiên Văn hóa Đồng Nai.

Như vậy, sau khi đầu nối tuyến hàng rào với chiều dài khoảng 74km bây voi hoang dã trên địa bàn tỉnh Đồng Nai đã có sự thay đổi khá lớn về tình hình di chuyển, địa bàn có Voi rừng xuất hiện đã được mở rộng nhiều so với trước đây.

3. Về việc tổ chức, kiện toàn tổ/đội phản ứng nhanh bảo tồn voi

Trên cơ sở tình hình voi xuất hiện trên địa bàn tỉnh, Sở Nông nghiệp và Môi trường đã có Văn bản số 391/SoNNMT-CCKL ngày 11/7/2025, Về việc kiện toàn các tổ đội phản ứng nhanh bảo tồn voi và động vật hoang dã trên địa bàn tỉnh Đồng Nai, qua đó Sở Nông nghiệp và Môi trường đã có ý kiến đề nghị UBND các xã: Trị An, Phú Lý, Thanh Sơn, Tà lài, Đắc Lua, Tân Lợi căn cứ chức năng nhiệm vụ được giao tiến hành thành lập, kiện toàn tổ/đội phản ứng nhanh về bảo vệ, bảo tồn Voi trên địa bàn quản lý.

Tuy nhiên đến hết ngày 01/8/2025, Sở Nông nghiệp và Môi trường chỉ nhận được Quyết định thành lập tổ/đội phản ứng nhanh về bảo vệ, bảo tồn Voi

của UBND xã: Thanh Sơn và Đắc Lua; UBND xã: Trị An, Phú Lý, Tà lài, Tân Lợi chưa có Quyết định thành lập hoặc văn bản gửi về Sở Nông nghiệp và Môi trường. Hiện, Sở Nông nghiệp và Môi trường đã có văn bản tiếp tục đề nghị UBND xã: Trị An, Phú Lý, Tà lài, Tân Lợi khẩn trương thực hiện việc kiện toàn các tổ đội phản ứng nhanh bảo tồn voi và động vật hoang dã trên địa bàn quản lý.

4. Về việc phối hợp triển khai các giải pháp bảo tồn voi, phòng tránh xung đột voi và người

- Sở Nông nghiệp và Môi trường đã và đang tiếp tục phối hợp với Cục Lâm nghiệp và Kiểm lâm; Tổ chức Thế giới Nhân đạo cho Động vật tại Việt Nam (trước đây là Tổ chức HSI) tiếp tục thực hiện Chương trình giám sát Voi bằng ảnh, chương trình quản lý xung đột Voi - người hướng tới chung sống hài hòa; chương trình giám sát vùng phân bố/vùng sống và sinh cảnh Voi. Trong năm 2024 và 06 tháng đầu năm 2025, tiếp tục thực hiện chương trình giám sát Voi bằng ảnh với 04 đợt thu dữ liệu với khoảng 400 nghìn bức ảnh. Hiện nay, đang tiếp tục phối hợp để xử lý dữ liệu.

- Về xung đột voi và người: Ghi nhận trong thời gian vừa qua trên địa bàn tỉnh vẫn tiếp tục ghi nhận các vụ xung đột Voi - Người. Số liệu tổng hợp và phân tích các vụ xung đột cho thấy hai năm trước đây xung đột tập trung ở một số ấp thuộc xã Thanh Sơn, gần đây đã thay đổi tập tính và chủ yếu xuất hiện tại xã Tà Lài, xã Thanh Sơn, xã Trị An và xã Phú Lý. Khu vực xung đột ở nhiều điểm hơn nhưng diện tích và số vụ giảm hơn so với các năm trước. Tần suất số vụ phá hoại mùa màng tài sản của bà con đã giảm mạnh, tuy nhiên trong năm đã phát sinh 02 trường hợp đáng tiếc xảy ra tại xã Trị An, gồm: 01 trường hợp thiệt hại về voi do rớt xuống giếng cạn và 01 trường hợp thiệt hại về người.

5. Về giải pháp và phương hướng thực hiện

- Nhu cầu di chuyển của Voi rừng là rất lớn, đặc biệt là Voi đực trưởng thành. Tùy từng mùa vụ và thời điểm, Voi rừng sẽ di chuyển ra bên ngoài khu vực hàng rào điện. Giải pháp ngăn cách bằng hàng rào điện đã chứng minh hiệu quả ở từng khu vực nhất định do vậy cần tiếp tục các hoạt động duy tu, bảo dưỡng, khắc phục, sửa chữa và đảm bảo vận hành hệ thống. Đối với các khu vực dễ tổn thương có thể cân nhắc các giải pháp hỗ trợ như hàng rào điện cộng đồng, hàng rào xanh...v.v.

- Các bằng chứng ghi nhận từ các vụ xung đột cho thấy, ở khu vực người dân được hỗ trợ thiệt hại kịp thời và người dân không truy đuổi Voi rừng đến cùng thì ở đó mức độ xung đột thấp hơn. Do vậy, cần đảm bảo nguyên tắc: i) hỗ trợ kịp thời cho người dân bị thiệt hại; ii) không sử dụng các biện pháp bạo lực khi xua đuổi; iii) điều phối, định hướng voi quay lại rừng có hệ thống trên cơ sở khoa học. Hiện nay, Sở Nông nghiệp và Môi trường đang đề nghị UBND các xã có Voi rừng xuất hiện tổ chức thành lập các tổ đội phản ứng nhanh để bảo vệ voi rừng, hỗ trợ người dân trong việc điều phối, định hướng voi quay lại rừng. Sau khi các xã thành lập các Tổ/đội Sở Nông nghiệp và Môi trường sẽ tiếp tục phối hợp với Cục Lâm nghiệp và Kiểm lâm, Tổ chức Thế giới nhân đạo cho động

vật; các chuyên gia về Voi để tổ chức các lớp tập huấn nhằm nâng cao hiệu quả và tính chuyên nghiệp của các tổ đội.

- Qua tham vấn của các chuyên gia về Voi trong và ngoài nước, Về mặt khoa học, hiện nay trên thế giới, chưa có mô hình thành công trong việc chấm dứt xung đột Voi - Người và hiện cũng không có một giải pháp đơn lẻ nào có thể giải quyết dứt điểm xung đột Voi - Người mà cần có một tổ hợp các giải pháp bổ trợ lẫn nhau để chuyển dần từ giảm thiểu và chấp nhận xung đột hướng tới mục tiêu bảo tồn Voi rừng và chung sống hài hòa với chúng. Nhiệm vụ này, đã và đang được Sở Nông nghiệp và Môi trường tiếp tục phối hợp với Cục Lâm nghiệp và Kiểm lâm; các tổ chức, địa phương có Voi để nghiên cứu, tham mưu đề xuất.

6. Kiến nghị

Để thực hiện công tác bảo vệ, bảo tồn bầy voi hoang dã trên địa bàn tỉnh Đồng Nai hiệu quả, đảm bảo an toàn cho Voi và người, thúc đẩy sự chung sống hài hòa; trên cơ sở phối hợp với Sở Tài Chính; Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Sở Nông nghiệp và Môi trường kiến nghị UBND tỉnh tiếp tục chỉ đạo một số nội dung như sau:

- Chỉ đạo UBND các xã có Voi hoang dã xuất hiện, gồm các xã: Trại An, Phú Lý, Thanh Sơn, Tà Lài, Đắc Lua, Tân Lợi. Tiếp tục hoàn thiện và thành lập các tổ đội phản ứng nhanh bảo tồn voi nói riêng và bảo tồn các loài động vật hoang dã nói chung, nhằm: kịp thời hỗ trợ người dân bị ảnh hưởng; điều phối, định hướng voi quay lại rừng có hệ thống trên cơ sở khoa học; ghi nhận thiệt hại; ...

- Về các hoạt động du lịch sinh thái liên quan đến bầy voi hoang dã: Về cơ bản, tiềm năng, lợi thế của Đồng Nai trong việc tổ chức các hoạt động du lịch sinh thái liên quan đến bầy voi hoang dã nói riêng và các loài động thực vật khác trên địa bàn tỉnh. Việc Khu Bảo tồn đề xuất kêu gọi các nhà đầu tư vào triển khai dự án du lịch xem Voi, để có điều kiện tái đầu tư, cải tạo sinh cảnh riêng cho loài Voi Châu Á trên địa bàn là thiết thực, Tuy nhiên để thực hiện các hoạt động du lịch liên quan đến voi hoang dã, đề xuất UBND tỉnh giao Khu bảo tồn Thiên nhiên – Văn hóa Đồng Nai xây dựng kế hoạch/dự án/chương trình thực hiện kỹ lưỡng các nội dung sau:

+ Cơ sở dữ liệu về bầy voi hoang dã như: số lượng, cơ cấu đàn, thể trạng voi;

+ Giám sát được các xung đột giữa voi và người để hướng tới việc chung sống hài hòa;

+ Cơ sở dữ liệu về vùng sống, tập tính di chuyển của bầy voi, theo dõi được thời gian sinh học (động dục, sinh sản...) của bầy voi;

+ Chuẩn bị điều kiện để tổ chức khu vực xem voi tự nhiên như: khu vực trống trống đủ lớn để xem voi, khu vực xem voi phải đảm bảo an toàn cho du khách, không ảnh hưởng hoặc ảnh hưởng ít nhất đến hoạt động của bầy voi;

+ Tiếp tục phối hợp với Tổ chức Thế giới nhân đạo cho động vật, chuyên gia và các đơn vị có liên quan xây dựng mô hình thí điểm “Bảo tồn Voi và tránh xung đột giữa Người với Voi trên địa bàn quản lý”, triển khai thực hiện, sau đó tổng kết mô hình và nếu đánh giá thành công thì nhân rộng quy mô trên địa bàn toàn tỉnh hoặc liên tỉnh;

+ Tham vấn ý kiến của các chuyên gia về bảo tồn voi trong và ngoài nước

...

Sở Nông nghiệp và Môi trường kính báo cáo UBND tỉnh xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Như trên (Báo cáo, đề xuất);
- Giám đốc, các P. Giám đốc Sở;
- Sở Tài chính;
- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch
- Lưu: VT, CCKL.

(Binh.P BTTNDDSH)

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Võ Văn Đình